

**ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі Мәдениет комитеті
«Әбілхан Қастеев атындағы ҚР Мемлекеттік өнер музейі»
Кәсіпорын қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы
заңнаманы бұзу фактілері немесе ықтимал бұзушылықтары туралы
хабардар ету тәртібін регламенттейтін құжат**

Алматы, 2023

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Кәсіпорын қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзу фактілері немесе ықтимал бұзушылықтары туралы хабардар ету тәртібін регламенттейтін құжат (бұдан әрі – Құжат) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы, «2015-2025 жылдарға арналған ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясын іске асыру және көлеңкеге қарсы іс-қимыл жөніндегі 2018-2020 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын бекіту туралы» 2018 жылғы 31 мамырдағы ҚР қаулысы негізінде әзірленді Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі Мәдениет комитетінің «Әбілхан Қастеев атындағы Мемлекеттік өнер музейі» РМҚК (бұдан әрі — Саясат және қызмет).

1.2. Осы құжат жұмыскерлерді олардың кәсіпорындарда сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзу фактілері немесе ықтимал бұзушылықтары туралы хабардар ету тәртібін регламенттейтін құжат туралы хабардар ету тәсілін айқындайды.

1.3. Осы құжат қызметкерлердің кәсіптік қызметін анықтаған кезде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактілерін анықтаған кездегі іс-қимыл тәртібімен белгіленеді.

1.4. Термин және анықтама:

Сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарды, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, өз лауазымдарының (қызметшілерінің) лауазымды адамдарының жеке өзі немесе өздері үшін игіліктері мен артықшылықтары бар (жоқ) құралдар арқылы алу немесе алу мақсатында толық және соған байланысты мүмкіндіктерді заңсыз пайдалануы немесе үшінші тұлғалар, сол сияқты осы адамдарға игілік пен артықшылық беру арқылы пара беру ("Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 6-тармағы, 1-бабы);

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл-сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға байланысты себептер мен жағдайларды анықтау және дамыту жөніндегі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және қарау және оларды кейіннен реттеу жөніндегі өзінің алдын ала өкілеттіктеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі (9-тармақ, 1-бап "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы);

Сыбайлас жемқорлық құқығы – заңда әкімшілік немесе бұруштық жауапкершілік белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға байланысты себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға байланысты себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі («Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 13-тармағы, 1-бабы).

Пара – тиісті адамның жеке өзі немесе ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүлік қаражаты арқылы немесе оған мүліктік сипаттағы қызметтердің аяқталмаған көздері түрінде алуы, пара берушінің немесе ол өкілдік ететін адамдардың пайдасына іс-әрекет (әрекетсіздік) жасағаны үшін өзге де бар құқықтарды беруі, егер мұндай іс-әрекеттер (әрекетсіздік) лауазымды адамның қызметтік өкілеттігіне кірсе немесе егер ол тиісті жағдайдың күші мұндай әрекеттерге (немқұрайлылыққа), сондай-ақ жалпы қамқорлыққа ықпал етуі мүмкін.

2. Қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау жағдайлары туралы хабардар ету тәртібі

2.1. Кәсіпорын қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға жинақтау мақсатында оларға не адамға жүгінудің барлық жағдайлары туралы жұмысты мүлтіксіз жүргізуге міндетті.

2.2. Иссапарда, жұмыс орнында жұмыс болған жағдайда, ол жұмысқа келген сәтіне хабардар етуге міндетті.

2.3. Қызметкерге кәсіпорын қызметіне сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға қарсы іс-қимыл жасау мақсатында жүгіну фактілері туралы басшылық жасау (бұдан әрі-енгізу) оны сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыру үшін жауапты тұлғаға беру арқылы, пошта арқылы немесе «сенім жәшігі» арқылы жазбаша жүзеге асырылады. Жәшіктен ақпарат алуды сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты тұлға аптасына 2 рет жүзеге асырады.

2.4. Кіріспеде жойылуға жататын мәліметтерді аудару мыналарды қамтуы тиіс:

- жіберілген адамның тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, тұрғылықты жері және телефоны;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға байланысты кәсіпорын қызметкеріне өтініш жасалған объектілердің сипаттамасы (күні, орны, уақыты, басқа да шарттары);

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы қосымша мәліметтер, оған өтініш білдірген тұлғаларды қарау бойынша жұмысшы кәсіпорын жасауы тиіс;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылыққа қалыптасқан жеке (заңды) тұлға туралы барлық жаңалықтар;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау туралы адамның ұсынысын қабылдаудан бас тарту (келісім) туралы ақпарат;

2.5. Барлық мәліметтер арнайы журналда міндетті тіркелуге жатады. Кәсіпорында журнал жүргізу бойынша жауапкершілік сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауаптыға қолданылады.

2.6. Алынған мәліметтердің құпиялылығын жұмыс беруші және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты тұлға өңдейді.

2.7. Анонимді өтініштер қарауға қабылданбайды.

3. Қызметкерлердің кәсіптік қызметін анықтаған кезде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактілерін анықтаған кездегі іс-қимыл тәртібі

3.1. Қызметкер өзінің кәсіби қызметіне жәрдемдесу кезінде кәмелет жасына толмағандардың, өзге де жеке немесе заңды тұлғалардың білім алушыларымен, ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) материалдық пайда алуды талап ететін фактіні анықтаған кезде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі комиссия құрылады.

3.2. Тиісті өтініш сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі комиссияның отырысында қаралады.

3.3. Осы фактіні қарау жөніндегі комиссияның отырысы факт шығарылған күннен кейінгі күннен кешіктірілмейтін мерзімге жатады.

3.4. Білім алушылардың, кәмелетке толмаған білім алушылардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің), өзге де жеке немесе заңды тұлғалардың жұмыс кәсіпорнының талаптары және немесе материалдық пайда алу фактілері туралы өтініші арнайы журналда тіркеледі.

3.5. Өтінішті қарау нәтижелері бойынша комиссия қызметтік тергеу жүргізу туралы шешім қабылдайды.

3.6. Өтініштерде жалпы, бағынысты бөлімшелерді аудару:

Сыбайлас жемқорлық жағдайлары туралы хабарлау тәртібі

- өтініш жіберілген адамның тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, тұрғылықты жері және телефоны;

- жұмыс кәсіпорнының материалдық пайда алу немесе талап ету фактісі туралы белгілі болған объектілердің сипаттамасы;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың тәсілі мен оқшаулануы.

3.7. Алынған мәліметтердің құпиялылығын жұмыс беруші және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асыруға жауапты тұлға өңдейді.

3.8. Анонимді мәліметтер қарауға қабылданбайды.

3.9. Кәсіпорын кәсіпорында (кәсіпорын қызметкерлерінде) белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасалған жағдайлар туралы тиісті мемлекеттік органдарға хабарлауға жария міндеттеме алады.